

Nd.

195. Frumvarp til laga

[95. mál]

um tilkynningar aðsetursskipta.

(Eftir 2. umr. í Nd.)

1. gr.

Í kaupstöðum skulu bæjarstjórar (í Reykjavík Manntalsskrifstofan) og í hreppum oddvitar veita viðtöku tilkynningum um aðsetursskipti samkvæmt lögum þessum, og er átt við þessa aðila alls staðar þar, sem lögin kveða svo á, að slikar tilkynningar skuli sendar sveitarstjórnum.

2. gr.

Hver sá, sem skiptir um aðsetur innan sveitarfélags, skal tilkynna það hlutað eigandi sveitarstjórn áður en 7 dagar eru liðnir frá því, að aðsetursskiptin áttu sér stað.

Einstaklingur, sem dvelst í öðru sveitarfélagi en þar, sem hann á heimilisfang, er tilkynningarskyldur samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar, ef hann á sínum tíma var skyldur til að tilkynna komu sína í umdæmið, samkvæmt ákvæðum 3. eða 5. gr., eða hefði verið skyldur til þess, ef þessi ákvæði hefðu verið í gildi á þeim tíma.

3. gr.

Hver sá, sem flytur í annað sveitarfélag í því skyni að taka sér þar heimilisfang, skal tilkynna það sveitarstjórn þess umdæmis, sem hann flytur til, áður en 7 dagar eru liðnir frá því, að flutningurinn átti sér stað.

Nú hefur maður verið staddur two mánuði í öðru sveitarfélagi en þar, sem hann telst eiga heimilisfang, og skal hann þá innan 7 daga tilkynna aðsetur sitt sveitarstjórn þess umdæmis, þar sem hann er staddur, og m. a. tilgreina, hvaða dag hann kom í umdæmið. Ákvæði þetta tekur til vistmanna á hælum, sjúklinga í sjúkrahúsum, gesta í gistihúsum og fanga í fangelsum jafnt og til þeirra, sem hafa aðsetur í venjulegu húsnaði utan heimilissveitar sinnar.

Frá ákvæði 2. mgr. um tilkynningarskyldu gilda eftirfarandi undantekningar:

1. Alþingismenn og opinberir starfsmenn, sem dvelja lengri eða skemmi tíma við skyldustörf í öðru sveitarfélagi en þar, sem þeir teljast eiga heimilisfang.
2. Barn, sem dvelur sumarlangt eða annað takmarkað tímabil á barnaheimili, í sveit eða annars staðar utan heimilissveitar sinnar. Hins vegar skal, samkvæmt 2. mgr. þessarar greinar, tilkynna aðsetursskipti fyrir barn, sem fyrirsjánlega mun dvelja lengri tíma á barnahæli eða þ. u. l. stofnun í öðru sveitarfélagi en þar, sem það á heimilisfang.
3. Þeir, sem dvelja eingöngu eða að mestu leyti til náms í öðru sveitarfélagi en þar, sem þeir teljast eiga heimilisfang. Þó skulu iðnnemar við nám í öðru sveitarfélagi en þar, sem þeir teljast eiga heimilisfang, vera tilkynningarskyldir samkvæmt 2. mgr. þessarar greinar.

4. Peir, sem dvelja í öðru sveitarfélagi en þar, sem þeir teljast eiga heimilisfang, við störf, sem samkvæmt venju eru árstíðarbundin, svo sem við fiskveiðar á vertíð með tilheyrandi vinnslu afurða o. fl. Enn fremur við heyskap eða önnur sveitastörf að sumarlagi, við vegagerð utan kaupstaða, og þ. u. l.

Undantekningar þær frá tilkynningarskyldu, sem greindar eru í 3. mgr. þessarar greinar, gilda aðeins, meðan þau atvik, sem gefa tilefni til undantekningar, eru fyrir hendi, og verða aðilar tilkynningarskyldir, þegar þeir hafa dvalið í viðkomandi umdæmi tvo mánuði eftir brottafall þess atviks, sem um ræðir hverju sinni. Skal þá aðili innan 7 daga tilkynna aðsetur sitt sveitarstjórn umdæmisins og m. a. tilgreina, hvaða dag hann kom í umdæmið.

4. gr.

Hver sá, sem samkvæmt ákvæðum 3. gr. hefur orðið tilkynningarskyldur í öðru sveitarfélagi en þar, sem hann telst eiga heimilisfang, skal við endurkomu til heimilissveitar sinnar, áður en 7 dagar eru liðnir, tilkynna aðsetur sitt hlutaðeigandi sveitarstjórn.

5. gr.

Nú kemur til landsins íslenzkur ríkisborgari, sem verið hefur búsettur erlendis, í því skyni að taka sér hér heimilisfang, og skal hann þá, áður en 7 dagar eru liðnir frá komunni í umdæmið, tilkynna aðsetur sitt hlutaðeigandi sveitarstjórn.

Að öðru leyti eru íslenzkir ríkisborgarar og útlendingar, sem til landsins koma, tilkynningarskyldir samkvæmt ákvæðum 2.—4. mgr. 3. gr., eftir því sem þau eiga við.

6. gr.

Nú fer úr landi maður — sem tilkynnt hefur verið aðsetur fyrir eða hefði átt að tilkynna aðsetur fyrir, ef lög þessi hefðu verið í gildi — til þess að taka sér bólfestu erlendis eða til þess að dvelja þar 6 mánuði eða lengur, án þess að um sé að ræða námsdvöl, og skal hann þá, áður en hann hverfur úr landi, tilkynna það sveitarstjórn þess umdæmis, þar sem hann hefur aðsetur, þegar hann fer.

Akvæði 1. mgr. þessarar greinar gildir ekki fyrir þá, sem fara utan til náms, en þegar þeir koma til landsins að afloknu námi, skulu þeir tilkynna aðsetur sitt sveitarstjórn þess umdæmis, þar sem þeir setjast að, ef það er annað en það sveitarfélag, þar sem þeir hafa haft skráð aðsetur meðan þeir dvöldu erlendis.

7. gr.

Hver sá, sem tilkynnt hefur aðsetur í einhverju sveitarfélagi samkvæmt fyrirmálum laga þessara, eða hefði verið skyldur til að gera það, ef lög þessi hefðu verið í gildi á viðkomandi tíma, er samkvæmt 2. gr. skyldur til að tilkynna breytingar, sem verða kunna á aðsetri hans innan sama umdæmis. Fari hann í annað sveitarfélag, skal hann, ef ákvæði 3. gr. taka til dvalar hans þar, tilkynna aðsetur sitt sveitarstjórn umdæmisins, hvort sem hann á þar heimilisfang eða ekki.

8. gr.

Tilkynningarskylda sú, sem lög þessi mæla fyrir um, gildir án tillits til fjölskyldutengsla. Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. skal t. d. kvæntur maður, sem dvelur a. m. k. tvo mánuði í öðru sveitarfélagi en þar, sem hann telst eiga heimilisfang, án þess að um sé að ræða undantekningu frá tilkynningarskyldu samkvæmt 3. mgr. 3. gr., tilkynna aðsetur sitt, hvort sem um er að ræða slit á samvistum við konu hans eða ekki.

9. gr.

Tilkynningarskylda sú, sem mælt er fyrir um í lögum þessum, hvílir á hverjum einstaklingi, sem fyllt hefur 16 ára aldur. Forráðamenn einstaklinga innan 16 ára aldurs og þeirra, sem sviptir hafa verið sjálfraði, skulu sjá um, að fullnægt sé tilkynningarskyldu fyrir skjólstæðinga þeirra.

Hver húsráðandi ber ábyrgð á því, að fullnægt sé tilkynningarskyldu fyrir einstaklinga, sem taka sér aðsetur í húsnæði á hans vegum, og sama skylda hvílir á forstöðumönnum hæla, sjúkrahúsa, skóla, gistihúsa, fangelsa og annarra slikra stofnana, að því er tekur til tilkynningar aðseturs fyrir einstaklinga, sem hafast við á slíkum stöðum. Enn fremur ber hver húseigandi ábyrgð á því, að fullnægt sé tilkynningarskyldu fyrir þá, sem taka á leigu húsnæði hjá honum, þ. e. a. s. bæði fyrir fjölskylduföður og heimafólk, en hann er ekki ábyrgur fyrir því, að tilkynningarskyldu sé fullnægt fyrir framleitugata i húsi hans.

Bæjarstjórar og oddvitar skulu kvitta skriflega fyrir móttöku tilkynninga um aðsetursskipti.

Heimilt er að krefjast þess, að tilkynningar um aðsetursskipti séu látnar í té i tvíriti.

10. gr.

Tilkynningar þær um aðsetur, sem lög þessi mæla fyrir um, skulu vera á eyðublöðum, sem félagsmálaráðuneytið lætur gera í samráði við Hagstofu Íslands. Skal þar getið nafns þess eða þeirra, sem skipta um aðsetur, ásamt nákvæmum upplýsingum um það, hvar aðsetrið er, svo og um annað, sem greina þarf vegna spjaldskrár þeirrar yfir alla landsmenn, sem fyrirhugað er að koma á fót.

11. gr.

Tilkynningar þær um aðsetursskipti, sem bæjarstjórar og oddvitar fá í hendur, skulu sendar Hagstofu Íslands, eftir að hlutaðeigandi sveitarstjórnir hafa haft tæki-færi til að skrá úr tilkynningunum það, sem þær þarfnað vitneskju um.

Félagsmálaráðuneytið ákveður tilhögur á sendingu tilkynninga til Hagstofu Íslands, og hvaða tímafrestir skulu gilda í því sambandi.

12. gr.

Bæjarstjórum og oddvitum er heimilt að krefjast þess af skólastjórum og forstöðumönnum námsmannabústaða í sveitarfélaginu, að þeir láti hinum fyrr nefndu í té skrár, í tilteknu formi, yfir námsmenn, sem eiga heimilisfang utan viðkomandi sveitarfélags.

13. gr.

Bæjarstjórnir og hreppsnefndir skulu, hver í sínu umdæmi, stuðla að því með virkum aðgerðum, að menn fullnægi sem bezt ákvæðum laga þessara um tilkynningarskyldu. M. a. skulu þær, einkum í fámennari sveitarfélögum, ef svo ber undir gangast fyrir því, að tilkynningarskyldu sé fullnægt fyrir einstaklinga, sem láta undir höfuð leggjast að sinna þessari skyldu, eða eiga þess ekki kost einhværra hluta vegna.

14. gr.

Lögreglustjórar skulu, hver í sínu umdæmi, hafa eftirlit með framkvæmd á fyrirmælum laga þessara og aðstoða hlutaðeigandi bæjarstjórnir og hreppstjóra eftir föngum við hana.

Útlendingaeftirlitið skal aðstoða við framkvæmd laga þessara eftir föngum, einkum í sambandi við eftirlit með því, að þeir, sem koma til landsins og fara frá landinu, fullnægi tilkynningarskyldu samkvæmt ákvæðum laganna.

15. gr.

Akvæði laga þessara snerta á engan hátt reglur gildandi löggjafar um heimilisfang og réttindi og skyldur manna í því sambandi.

16. gr.

Rikissjóður ber kostnað af prentun eyðublaða og sendingu þeirra til sveitarstjórnar, en þær bera allan annan kostnað, sem leiðir af framkvæmd laga þessaða.

17. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara varða sektum, 50—1000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum. Sektarféð skal renna í sveitarsjóð þess sveitarfélags, þar sem brotlegur aðili er tilkynningarskyldur. Fara skal með mál út af slíkum brotum að hætti opinberra mála, nema kæra falli niður, sbr. 2. málsg. þessarar greinar.

Sveitarstjórnum er heimilt að taka tilboði brotlegs aðila um greiðslu hæfilegrar sektar innan þess hámarks og lágmarks sektar, sem um ræðir í 1. málsg. Skal þá kæra falla niður, enda sé greiðsla sektarfjárins innt af hendi tafarlaust.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, þó þannig að tilkynna ber, samkvæmt fyrirmælum laganna, öll aðsetursskipti, sem eiga sér stað frá og með 17. október 1952.

Með lögum þessum eru numin úr gildi ákvæði um tilkynningu bústaðaskipta í lögum nr. 95/1936, um heimilisfang, og í lögum nr. 18/1901, um manntal í Reykjavík, svo og önnur ákvæði, sem koma í bága við þessi lög.